Finanszírozási források

az EUCF technikai segítségnyújtás keretében elkészített

„A városháza és a lakóépület-komplexum felújítása,
példaértékű beruházásokkal és egy viselkedésváltoztatási központtal”
Beruházási Koncepcióterv

Finanszírozási megközelítés fejezetéhez

Készítette: Beleznay Éva

2026. március

TARTALOMJEGYZÉK

1 Nem visszatérítendő pénzügyi források 5

1.1 Saját önkormányzati források, Önkormányzati támogatások 5

1.1.1 Önkormányzati költségvetés 5

1.1.2 Környezetvédelmi Alap 5

1.1.3 Zuglói Fejlesztési Alap 5

1.1.4 Társasházi támogatási rendszer 6

1.2 Regionális/Fővárosi támogatások 6

1.2.1 Budapesti Zöld Panelprogram (Főváros-Zugló együttműködésben) 6

1.2.2 Égig Érő Fű Udvarzöldítési Program 7

1.2.3 TÉR_KÖZ, Egészséges utcák (TOP Plusz) 7

1.3 Nemzeti támogatások, EU kormányzati elosztású programjai (2021-2027 alapján 2028 utánra is feltételezve) 8

1.3.1 Széchenyi Plusz Programok 8

1.3.2 Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) 9

1.3.3 Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) 10

1.3.4 Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz) 11

1.3.5 Helyreállítási és Ellenállóképességi/Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) 12

1.4 Európai támogatások 13

1.4.1 EU Renewable Energy Financing Mechanism 13

1.4.2 Horizon Europe 13

1.4.3 Programme for the Environment and Climate Action (LIFE) 14

1.4.4 INTERREG 15

1.4.5 URBACT 15

1.4.6 EUI – Innovative Actions (UIA utódprogramja) 16

1.4.7 Modernizációs Alap 16

1.4.8 Innovation Fund 17

1.4.9 European Energy Communities Facility (EECF) 17

1.4.10 ELENA (European Local ENergy Assistance) Technical Assistance 18

1.4.11 EEEF (European Energy Efficiency Fund) Technical Assistance Facility 19

1.4.12 Smart Cities Marketplace 19

2 Visszatérítendő magán források 20

2.1 Kereskedelmi bankok 20

2.1.1 Kereskedelmi banki hitelek – önkormányzati 20

2.1.2 Kereskedelmi banki hitelek – lakossági 21

2.1.3 Otthonfelújítási Program Lakossági energiahatékonysági beruházások megvalósításához (ERFA, KEHOP_PLUSZ-4.1.7-24) 21

2.2 Befektetési alapok/intézményi befektetések 22
2.2.1 Zöld Kötvény Keretprogram 22
2.3 Magánbefektetők/finanszírozók (beleértve a polgárokat is) 22
2.3.1 Energiahatékonysági kötelezettségi rendszer (EKR) 22
2.3.2 Energiahatékonyság alapú (ESCO) finanszírozás 23
2.3.3 Köz- és Magánszféra Együttműködés (PPP) 24
2.3.4 Szolgáltatás, Tartós bérleti konstrukció 25
3 Visszatérítendő közfinanszírozási források 26
3.1 Nemzeti/regionális fejlesztési bankok 26
3.1.1 InvestEU 26
3.2 Multilaterális bankok/ Nemzetközi pénzügyi intézmények ..... **Hiba! A könyvjelző nem létezik.**
4 Összefoglaló a projektekhez 27

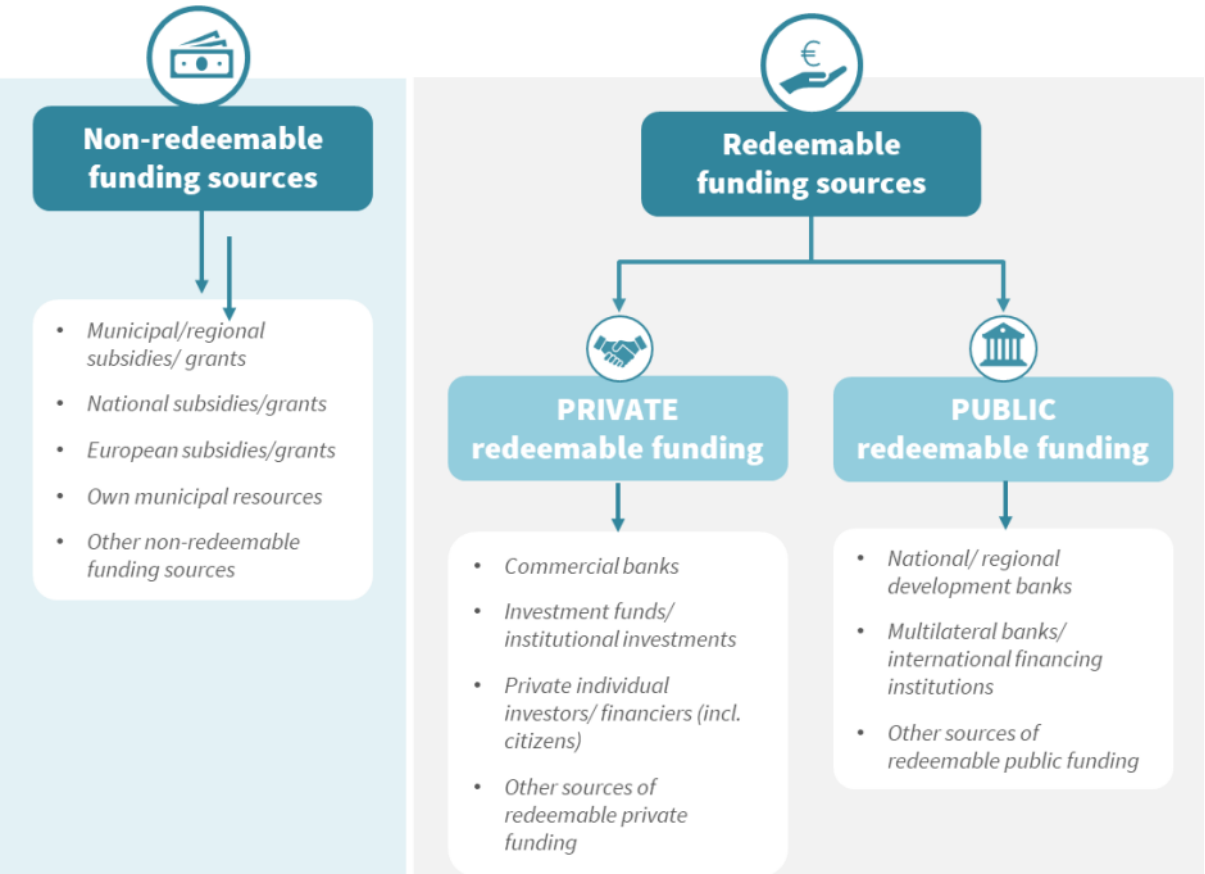
A Beruházási Koncepcióterv projektjei (közfeladat ellátás, közintézmények, szociális bérlakások, magánerős épületfelújítás támogatás, szemléletformálás) adódóan a piaci funkciók korlátozottak. Emellett a magyar energiapolitikai környezetben az energetikai felújítások rendkívül alacsony belső megtérülési rátával tudnak csak megvalósulni. Ezekből adódóan egyértelmű, hogy a beruházási koncepció tartalma piaci alapon nem megvalósítható, még ütemezett megvalósítást feltételezve sem. A projektgazdának a saját forrásai mellett további pénzügyi támogatási lehetőségeket is teljeskörűen fel kell tárjon, hogy pénzügyileg megvalósítható, fenntartható beruházást valósíthasson meg.

Az energiahatékonysággal és megújuló energiákkal kapcsolatos beruházások esetén bizonytalan megtérülést számítani a hazai gazdasági és politikai viszonyokra tekintettel. A gyors és hektikus változások a hosszabb távra való tervezést elbizonytalanítják.

A projekt megvalósítása – jelentős közszolgáltatási funkcióaránya, nagyságrendje, ütemezése és a lassú megtérülés miatt – elsősorban támogatások rendelkezésre állása esetén valósulhat meg. Támogatás esetén az önerő biztosítása döntően Zugló Önkormányzatának fejlesztési prioritásaitól és pénzügyi helyzetétől függ, azonban a szükséges önerő kedvező hitelekből és esetleges beruházóktól is érkezhet.

Az alábbiakban bemutatjuk a potenciálisan igénybe vehető támogatásként nyújtott EU-s és hazai, köz- és magán pénzügyi forrásokat. Ezek között szerepelnek azok a programok is, amelyek a Beruházási Koncepcióterv írása alatt nem elérhetőek, de valószínűsíthető azok újranyitása. A 2021-2027-es időszak mellett a projektek időtávja átnyúlik a következő programozási időszakra, amely forrásai szintén csak valószínűsíthetők.

A struktúra követi az EUCF útmutatóját:

1 NEM VISSZATÉRÍTENDŐ PÉNZÜGYI FORRÁSOK

1.1 SAJÁT ÖNKORMÁNYZATI FORRÁSOK, ÖNKORMÁNYZATI TÁMOGATÁSOK

1.1.1 Önkormányzati költségvetés

Főbb jellemzők, prioritások: Az önkormányzati költségvetés a helyi közfeladatok ellátását biztosító, éves pénzügyi terv, amely bevételi és kiadási oldalon egyaránt a jogszabályi keretekhez, valamint a település stratégiai céljaihoz igazodik. Kiemelt prioritást élvez a kötelező feladatok stabil finanszírozása (különösen a szociális, köznevelési, városüzemeltetési és igazgatási területeken), valamint a működési egyensúly fenntartása. A költségvetés kialakítását és végrehajtását szigorú pénzügyi kontroll, átláthatóság és több szintű döntéshozatali mechanizmus biztosítja.

Költségvetés: *Zuglói Polgármesteri Hivatal Gazdasági Főosztály nyilvántartása alapján az elmúlt 6-8 év adatai szükségesek.*

Támogatott tevékenységek: Az önkormányzati költségvetés biztosítja a jogszabály által előírt kötelező feladatok ellátását, ideértve különösen a szociális és gyermekvédelmi ellátásokat, a köznevelési intézmények működtetését, az egészségügyi alapellátást, a településüzemeltetést, valamint az igazgatási és hatósági feladatokat. Ezen túlmenően az önkormányzat saját döntése alapján önként vállalt feladatokat is finanszíroz, amelyek a helyi közösség életminőségének javítását szolgálják. Ilyenek például a kulturális, sport- és közösségfejlesztési programok, lakossági és intézményi támogatások, gazdaságélénkítő intézkedések, valamint egyre növekvő mértékben az energiahatékonysági, klímavédelmi és szemléletformáló kezdeményezések, beleértve a lakossági tanácsadási és tudásmegosztási tevékenységeket is.

1.1.2 Környezetvédelmi Alap

Főbb jellemzők, prioritások: Az önként vállalt környezetvédelmi feladatok és zöld fejlesztések megvalósításának egyik forrása a kerület Környezetvédelmi Alapja. A Környezetvédelmi Alap működését Zugló Képviselő-testületének a kerület „Környezetvédelmi Alap”-járól szóló 6/1997.(IV.29.). rendelete szabályozza.

Az Alap bevételei a Közép-Duna-völgyi Környezetvédelmi és Természetvédelmi Felügyelőség által Zugló területén jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok összegének 30 %-a, az Alap lekötéséből származó kamatbevételek, a természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek által az Alap részére történő befizetések, illetve bármely az Alapot illető bevétel, az önkormányzat saját költségvetéséből elkülönített rész, a pályázatok útján elnyert összegek, a fakivágások utáni pótlási kötelezettség pénzbeli megváltásából befolyt összegek.

Költségvetés: *Zuglói Polgármesteri Hivatal Gazdasági Főosztály nyilvántartása alapján az elmúlt 6-8 év adatai szükségesek.*

Támogatott tevékenységek: Az Alapot környezetvédelmi célokra kell felhasználni.

1.1.3 Zuglói Fejlesztési Alap

Főbb jellemzők, prioritások: A Zuglói Fejlesztési Alap az önkormányzat költségvetésének egyik elkülönített pénzügyi forrása, amely a kerületi beruházások, fejlesztések és felújítások finanszírozására szolgál. Jogi alapját a Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testülete 12/2021. (III. 26.) önkormányzati rendelete a városrendezési jogintézményekről és a Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzata Képviselő-testülete 13/2021. (III. 26.) önkormányzati rendelete a járműelhelyezési kötelezettségről helyi rendeletek szabályozzák.

Költségvetés: *Zuglói Polgármesteri Hivatal Gazdasági Főosztály nyilvántartása alapján az elmúlt 6-8 év adatai szükségesek.*

Támogatott tevékenységek: A helyi rendeletek alapján az Önkormányzat részére fizetett összegek a városrendezési célok megvalósítására, vagy az önkormányzati ingatlanvagyon bővítésére, karbantartására, korszerűsítésére fordíthatók.

1.1.4 Társasházi támogatási rendszer

Főbb jellemzők, prioritások: Zugló Önkormányzata társasházi támogatási rendszert működtet, azonban a jelenleg rendelkezésre álló források társasházak átfogó energiahatékonysági fejlesztéseit széles körben nem képesek támogatni. Az elmúlt évek forrásai a pályázati rendszeren keresztül a zöldfelület gondozást, életveszély elhárítást és kisléptékű fejlesztéseket tette lehetővé. Projekt alapon, különösen az önkormányzati tulajdoni hányadot érintő fejlesztések esetén az önkormányzat partner a társasházak energiahatékonyságot célzó fejlesztéseiben. Eddig is, és a jövőben is az Önkormányzat jelentős saját forrásokat (évente több száz millió Ft) biztosít az elnyert pályázati támogatásokon felül a saját tulajdonban és kezelésben lévő intézményi épületek energiahatékony fejlesztésére.

A kijelölt, vagy pályázó épületek (rész)tulajdonosai jellemzően nem tőkeerős szereplők. Az épületek karbantartására és fejlesztésére rendelkezésre álló forrásaik nem elegendőek a projektelemek finanszírozására. Kizárólag saját forrás felhasználása esetén több éves, akár évtizedes forrásgyűjtést követően lenne lehetséges a fejlesztések megvalósítása, ha a rész(tulajdonosok) ezt a beruházást ítélnék a legfontosabb fejlesztésnek, illetve a forrásgyűjtés időszakában nem jelentkezne olyan váratlan esemény, ami a források azonnali, máscélú felhasználását követelné.

Költségvetés: *Zuglói Polgármesteri Hivatal Gazdasági Főosztály nyilvántartása alapján az elmúlt 6-8 év adatai szükségesek.*

Támogatott tevékenységek: Széles körben a kárelhárítástól kezdve, jogi kötelezettségek teljesítésén keresztül az épületkorszerűsítési munkákig.

1.2 REGIONÁLIS/FŐVÁROSI TÁMOGATÁSOK

1.2.1 Budapesti Zöld Panelprogram (Főváros-Zugló együttműködésben)

Főbb jellemzők, prioritások: A Fővárosi és a csatlakozó Kerületi Önkormányzatok által indított Budapesti Zöld Panelprogram, melyen minimum 10 lakásos panel vagy egyéb iparosított technológiával épült társasházak és lakásszövetkezetek vehetnek részt.

A megvalósítást a Budapesti Közműveket bonyolítja.

Költségvetés: 240 MFt (2026-os keret)

Projekt jellemzők: A Program két szakaszban, a projektelőkészítési és a projektmegvalósítási szakaszban valósul meg. Az első szakasz keretében az értékelési folyamat során kiválasztott pályázatokban tervezett energiahatékonysági célú beruházások műszaki, jogi és pénzügyi előkészítése valósul meg. A projektelőkészítési szakasz eredményeként minden támogatott pályázat esetében egy Döntéselőkészítő Anyag (DEA) készül el, amely megalapozza a projekt megvalósítási szakaszba történő továbblépést (tartalmazza: az épület energetikai és műszaki állapotfelmérését, a lakóközösség igényeinek összegyűjtését, az ezek alapján készített felújítási alternatívákat és költségterveket, a lakóegységekre bontott megtakarítások és költségek kimutatásával). A második szakasz keretében valósulhatnak meg a DEA-ban meghatározott, konkrét

energiahatékonysági beruházások, amelyek megvalósításához a pályázók vissza nem térítendő támogatásban részesülhetnek.

Támogatási intenzitás: Főváros 15%, Zugló 15% vissza nem térítendő támogatás, minimum 10%-os önerő, maximum 60% beruházási hitel. Kiegészítő szociális támogatás.

Támogatott tevékenységek: Homlokzati nyílászárók energiahatékonysági fejlesztése; Homlokzatok és zárófödémek hőszigetelése (tető hő- és vízszigetelése; fűtetlen pincefödém hőszigetelése; homlokzat hőszigetelése); Épületgépészeti rendszerek korszerűsítése, energiamegtakarítást eredményező felújítása; Megújuló energiatermelés, -felhasználás kialakítása, vagy arányuk növelése; az energetikai célú épületfelújításhoz kapcsolódó támogatható tevékenységek. A projektmegvalósítási szakaszban szakértői, tervezői, lebonyolítási tevékenységek is támogathatók.

Felhívások: Tervezett pályázati felhívás: 2026. április. Pályázatok beadásának határideje: 2026. július 30. DEA átadás: 2027. I. negyedév. Megvalósítási szakasz pályázati ablak: 2027. II. negyedév. Megvalósítás: 2027-2029.

1.2.2 Égig Érő Fű Udvarzöldítési Program

Főbb jellemzők, prioritások: Budapest Főváros zöldinfrastruktúra fejlesztési akcióterve a Radó Dezső Terv tematikus programjai között szerepelteti az udvarzöldítési pályázat folytatását a lakossággal való együttműködés és a környezeti szemléletformálás jegyében. A pályázat célja, hogy a főváros intenzív beépítésű, zöldfelület-hiányos lakóterületein a keretes beépítésű társasházak udvarának zöldítésére lehetőséget adjon, ezáltal növelve a városi zöldfelületek mennyiségét és a lakókörnyezet minőségét. A pályázat további haszna, hogy az előkésztés, megvalósítás, majd a kertápolás során elősegíti a lakóközösség „összekovácsolódását”, a lakóhelyhez kötődést, illetve lehetőséget teremt a szabadidő aktív eltöltésére. A pályázat keretében a zöldfelület növelés mellett többek között közösségi tér kialakításra és kerékpártároló létesítésére is adható támogatás.

Költségvetés: A Fővárosi Költségvetésben évenként rögzített. 2026-os támogatási keretösszeg: bruttó 80 M Ft.

Projekt jellemzők: A megpályázható összeg pályázónként: 800.000 – 3.500.000 Ft, vissza nem térítendő pénzbeli támogatás. A pályázat utófinanszírozott, az elvárt önrész a teljes projekt költségének minimum 10%-a. Az elnyert támogatási összeg legalább 60%-át növénytelepítésre és azzal összefüggő tevékenységre lehet csak felhasználni. Mint például növények beszerzése és telepítése, termőföld, humusz beszerzése és telepítése, földmunkák elvégzése, burkolat feltörése, zöldkazetta kialakítása.

Kedvezményezettek: Társasházak, lakásszövetkezetek

Támogatási intenzitás: max. 90%, előnyben részesített a nagyobb önrész vállalása.

Támogatott tevékenységek: A pályázat keretében zöldfelületek, zöldkazetták kialakítására, zöldfal, zöldtető telepítésére lehet pályázni.

Felhívások: 2026-os felhívás lezárult. Valószínűsíthető a következő években.

1.2.3 TÉR_KÖZ, Egészséges utcák (TOP Plusz)

Főbb jellemzők, prioritások: A TÉR_KÖZ program a Főváros TOP Plusz költségvetéséből leosztott, kerületi közterületmegújítást támogat. Az Egészséges utcák program EU-s támogatás forrással, pályázati formában való meghirdetése kerületi önkormányzatoknak. A módszertan garantálja, hogy olyan projektek jutnak finanszírozáshoz, amelyek megfelelnek az élhetőségi szempontoknak, így tényleg egészséges utcák jöhetnek létre és az elbírálást követően 2025-től indulhat meg az első, hivatalosan is Egészséges utcák kiépítése városszerte.

Költségvetés: TÉR_KÖZ: évenként változó. Egészséges utcák keretösszege 25 Mrd Ft.

Projekt jellemzők: Projektméret: változó

Kedvezményezettek: Kerületi önkormányzatok

Támogatási intenzitás: 100%

Támogatott tevékenységek: Közterületmegújítási projektek, környezetbarát közlekedés (gyalogos, kerékpáros), egészséges és közösségi terek, esővízmegtartás, zöldfelület fejlesztés.

Felhívások: 2024-ben került meghirdetésre. A pályázat lezárult. Hasonló kiírás valószínűsíthető a következő években.

1.3 NEMZETI TÁMOGATÁSOK, EU KORMÁNYZATI ELOSZTÁSÚ PROGRAMJAI (2021-2027 ALAPJÁN 2028 UTÁNRA IS FELTÉTELEZVE)

1.3.1 Széchenyi Plusz Programok

Főbb jellemzők, prioritások: A Széchenyi Plusz Program több alprogramja kapcsolódik az épületfelújításokhoz. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz) és a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz), és a Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz) alábbi támogatási elemei lehetnek, a kiírástól függően:

- az épületek energiahatékonyságának kivételével az energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatásként,
- épület-energiahatékonysági intézkedéshez nyújtott beruházási támogatásként,
- az energiahatékonyság-alapú szerződések megkötését elősegítő támogatásként,
- épület-energiahatékonysági projektre irányuló pénzügyi eszköz formájában nyújtott beruházási támogatásként,
- megújuló energia, megújuló hidrogén és nagy hatásfokú kapcsolt energiatermeléshez nyújtott beruházási támogatásként,
- környezeti károk helyreállításához, természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációjához, biológiai sokféleség védelméhez és helyreállításához, valamint éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és annak mérséklésére szolgáló természetalapú megoldások megvalósításához nyújtott beruházási támogatásként,
- energiahatékony távfűtéshez és távhűtéshez nyújtott beruházási támogatásként,
- erőforrás-hatékonyságra és körforgásos gazdaságra való átállásra irányuló beruházási támogatásként,
- környezetvédelmi és energetikai tanulmányhoz és tanácsadási szolgáltatáshoz nyújtott támogatásként.

A Széchenyi Plusz programok támogatási intenzitás maximumokat a 2021–2027 programozási időszakra rendelt források felhasználására vonatkozó uniós versenyjogi értelemben vett állami támogatási szabályokról szóló 638/2023. (XII. 28.) Korm. rendelet (https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2300638.kor) határozza meg, összhangban a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló BIZOTTSÁG 651/2014/EU RENDELETével (2014. június 17.) (https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:32014R0651).

A DIMOP esetében az irányító hatósági feladatokat ellátó szervezet az Energiaügyi Minisztérium, a KEHOP, TOP esetében a Nemzeti Fejlesztési Központ (NFK).

1.3.2 Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)

Főbb jellemzők, prioritások: az ország teljes területét lefedi, így a kevésbé fejlett régiók (valamennyi vármegye) és a fejlett régiónak számító Budapest fejlesztéseit egyaránt támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségekre. A program önálló prioritásokon, elkülönített forráskerettel támogatja Budapest területén a főváros integrált területi programjának a megvalósítását, ennek keretében a nagyváros-specifikus kihívások kezelését, a főváros élhetőségének javítását településfejlesztéssel, zöldfelületi infrastruktúrafejlesztésekkel és humán fejlesztési programokkal. A Budapest-specifikus prioritások

- 4. Budapest infrastrukturális fejlesztések (ERFA): Esélyteremtő és Zöld Budapest beavatkozások, élhetőbb városi környezet megteremtése integrált településfejlesztési beavatkozásokkal, esélyteremtő szolgáltatások, szociális célú városrehabilitáció és az épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása. Releváns beavatkozási területek: az aktív mobilitást, a környezetbarát, akadálymentes és humanizált közterületek kialakítását, a hőszigethatás csökkentését, a csapadékvíz helyben tartását, hasznosulását célzó közterületfelújítások (RSO5.1. 168. A közterületek fizikai megújítása és biztonsága); szociális célú városrehabilitáció és épületállomány energiahatékony infrastrukturális hátterének javítása; üresen álló önkormányzati tulajdonú bérlakások vagy nem lakáscélú ingatlanok korszerűsítése, felújítása, majd rászoruló, sérülékeny csoportoknak való bérbeadása; szilárd tüzelésű háztartások átállítása, energiaszegénység enyhítése (RSO5.1. 041. A meglévő lakásállomány energiahatékony felújítása, demonstrációs projektek és támogatási intézkedések (TOP_Plusz-4.2.2-24 – Az energiaszegénység enyhítése szilárd tüzelésű háztartások átállításával fővárosi pilot projekt keretében) és 126. Lakhatási infrastruktúra (nem migránsok, menekültek és nemzetközi védelemben részesülő/nemzetközi védelmet kérelmező személyek számára) (TOP_Plusz-4.2.1-24 – Lakásügynökség: önkormányzati lakásállomány felújítása és bővítése))
- 5. Budapest humán fejlesztések (ESZA): A szociális szolgáltatások kapacitásainak megerősítése, a lakhatáshoz és a lakhatást segítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés segítése, Fővárosi Foglalkoztatási Paktum létrehozása, a szociális, egészségügyi és munkaerő-piaci szolgáltatások és támogatások összehangolt biztosítása, a lakásfelújításokat támogató energiaügynökségi modell létrehozása. Kapcsolódó beavatkozások: Lakásügynökség (TOP_Plusz-5.1.3-24 – Lakásügynökség modell kialakítása); lakhatási garanciaprogram (TOP_Plusz-5.1.4-24 – Lakhatási Garancia).

Költségvetés: A teljes keretösszegből 1 873,2 milliárd Ft a megyei önkormányzatok által készített megyei integrált területi programok megvalósítását szolgálja, a fennmaradó 89,3 milliárd Ft pedig Budapest integrált területi programjának végrehajtását. 4. Budapest infrastrukturális fejlesztések 59,26 Mrd Ft, 5. Budapest humán fejlesztések 24,302 Mrd Ft tervezett kerettel[1].
Indikatív tervezett keret: RSO5.1. 168: 44 907 242 EUR, RSO5.1. 041: 1 142 852 EUR, RSO5.1. 168: 9 714 245 EUR

Projekt jellemzők: Projektméret: 250 MFt – 2,5 Mrd Ft.

Támogatási intenzitás: 100%

Kedvezményezettek: A fővárosi és a kerületi önkormányzatok és intézményeik, többségi önkormányzati tulajdonú gazdasági szervezetek, civil és nonprofit szervezetek.

Támogatott tevékenységek: Közterületek klímadaptív átalakítása. Önkormányzati bérlakások és lakáscélú átalakítások során fűtéskorszerűsítés, napelem telepítés, épületszigetelés, árnyékolás, nyílászárócsere és az energetikai mélyfelújításhoz kapcsolódó tevékenységek.

[1] https://njt.hu/jogszabaly/2022-1086-30-22

Felhívások: TOP_PLUSZ-4.1.1-23-BP2 Egészséges utcák program – lezárva. A lakhatási beavatkozási területen még nem került pályázat meghirdetésre.

1.3.3 Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)

Főbb jellemzők, prioritások: A KEHOP Plusz célja a környezetszennyezés és erőforrásaink túlzott kihasználásának csökkentése, a biológiai sokféleség megóvása, a körforgásos gazdaság előtérbe helyezése, a vízmegtartás ösztönzése, a zöld-kék infrastruktúra fejlesztése, valamint a helyi energiaközösségek alapításának támogatása. Emellett elsődleges feladat új munkahelyek létrehozása és a kibocsátások csökkentése a karbon-intenzív megyékben (Baranya, Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves). A kapcsolódó leginkább releváns prioritás a 4. prioritás: Megújuló energiagazdaság, mely keretében folytatódnak az épületenergetikai (RSO2.1 042. A meglévő lakásállomány energiahatékony, az energiahatékonysági kritériumoknak megfelelő felújítása, demonstrációs projektek és kísérő intézkedések és 045. A közcélú infrastruktúra az energiahatékonysági kritériumoknak megfelelő energiahatékony felújítása vagy azok energiahatékonyságát fokozó intézkedések, demonstrációs projektek és kísérő intézkedések), a távhő és a megújuló energiát kiaknázó beruházások (RSO2.1 055. Nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelés, hatékony távfűtés és -hűtés, a teljes életciklusra számított alacsony kibocsátással), illetve nagyobb teret kap az energetikai hálózatok fejlesztése, okosítása, a tárolókapacitások növelése és a helyi energiaközösségek kialakítása (RSO2.2 052. Egyéb megújuló energia (ideértve a geotermikus energiát is)). Az energiakötelezettségi rendszerben az energiaszolgáltatók segítik a fogyasztókat a legjobb döntések meghozatalában, hogy minél több energiát tudjunk megspórolni és minél több megújuló energiaforrást tudjunk kiaknázni. Emellett a 2. Prioritás: Körforgásos gazdasági rendszerek és fenntarthatóság kapcsolódó alprogramja a 2.2 Települési zöld és kék infrastruktúra beruházások, természet alapú megoldások (RSO2.7 079. A természet és a biológiai sokféleség védelme, természeti örökség és erőforrások, zöld és kék infrastruktúra). Minden prioritáshoz kapcsolódóan a szeléletformálás, kutatás-fejlesztés-innováció és a beruházás minőségi megvalósítását segítő egyéb elemek kapcsolódnak.

Költségvetés: 4312,8 M EUR hazai társfinanszírozással együtt, a kedvezményezettek számára elérhető támogatás összege 1552,1 Mrd Ft (373,9 HUF/EUR árfolyamon átváltott összeg csökkentve a kedvezményezettek önerő hozzájárulásával). Releváns programokra vonatkozó indikatív célkeretek: RSO2.7 079: 6 975 242 EUR (egész országra); RSO2.1 042: 19 428 572 EUR; RSO2.1 045: 14 432 529 EUR; RSO2.1 055: 14 432 529 EUR; RSO2.2 052: 17 000 000 EUR;

Projekt jellemzők: Projektméret változó

Támogatási intenzitás: 100% és kamatmentes hitel

Kedvezményezettek: Energiahatékonysági kötelezettségi rendszerben kötelezett szervezetek, ESCO cégek, a lakosság (beleértve a fogyatékkal élő személyeket és nevelőszülőket is), civil szervezetek, mikro-, kis-, közép- és nagyvállalatok, az épületek tulajdonosai, illetve fenntartói, közigazgatási és közjogi szervezetek, egyházak, egyházi jogi személyek, távhőszolgáltatói működési engedélyes gazdasági társaságok, távhőtermelői engedéllyel rendelkező társaságok, távhőszolgáltatást igénybevevők, KFI tevékenységhez szükséges résztvevők.

Támogatott tevékenységek: Az épületek energiahatékonysági célú beavatkozása, megújuló energia hasznosítását célzó rendszerek telepítése, az épületek energiahatékonysági fejlesztéseivel egyidejűleg az épületek klímahatásokkal szembeni ellenállóképességének növelése is, így például a zöldinfrastruktúra megoldások alkalmazása (zöldtető, zöldfal), víz és esővíz hatékony felhasználása, szélviharok elleni védelem. Az energiahatékonysági kötelezettségi rendszer és az ESCO bevezetéséhez és működtetéséhez kapcsolódó tevékenységek. Új távhőrendszerek, távhőrendszerek összekötése elsősorban ott kerülnek kiépítésre, ahol biztosított a megújuló alapú működés és nagy a hőigénysűrűség. A távhő-szolgáltatást igénybevevő fogyasztók szintjén az energiahatékonyság elősegítését célzó beruházások is támogathatók. Megújuló energia alapú egyéni fűtés és a közösségi fűtőmű létesítése és kapcsolódó komplex épületenergetikai beruházások.

A zöld-kék infrastruktúra programon belül olyan zöldinfrastruktúra elemek támogathatóak, amelyek a zöldinfrastruktúra által elvárható funkciót (komplex ökoszisztéma szolgáltatást) teljesítik, ill. enyhítik a település lakóinak problémáit (pl. villámárvizek, heves esőzések okozta elöntések, szennyezett levegő minőségének javítása, hőszigethatás, UV sugárzás, talajvédelem stb.).

Felhívások: Jelenleg nem elérhető: KEHOP_PLUSZ-4.1.3-23 Középületek energiahatékonysági fejlesztései (ERFA, szakaszolt); KEHOP_PLUSZ-4.1.4-23 Középületek energiahatékonysági fejlesztései (KA, szakaszolt); KEHOP_PLUSZ-4.2.2-24 Helyi hő- és hűtési igény kielégítése megújuló energiaforrásokkal (ERFA, szakaszolt)

1.3.4 Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)

Főbb jellemzők, prioritások: A Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz) átfogóan célozza Magyarország digitális felkészültségének javítását és versenyképességének növelését. A négyből három prioritás releváns: 1. az innovatív és intelligens gazdasági átalakulás támogatása, amely hozzájárul a vállalkozások innovációs tevékenységének, digitális transzformációs folyamatának felgyorsításához, a közszolgáltatások digitalizációjának folytatásához, és 2. a zöld és hi-tech átállás, amely elősegíti a digitális megoldások elterjedését és az adatok felhasználásán keresztül a klímasemleges, körforgásos és reziliensebb gazdaságra való átállást; 4. az állampolgárok digitális kompetenciáinak fejlesztése, valamint a digitális oktatási ökoszisztéma fejlesztése, amely javítja a minőségi oktatáshoz való hozzáférést. Az első keretében a digitális közszolgáltatás alatt a nyilvántartási, adminisztrációs fejlesztések és adatrendszerek fejlesztése keretébe tartozik az energiamenedzsment rendszer fejlesztése, valamint az irattározásra fordított helyek aktív használattá alakítása. A második prioritásban az energiarendszerek és hálózatok, energiamenedzsment rendszerek, energia közösségekkel kapcsolatos digitális fejlesztések keretében mesterséges intelligenciát igénybe vevő energia-menedzsment rendszerek, informatikai döntéstámogató rendszerek fejlesztése, az energia hatékony felhasználását támogató informatikai megoldások bevezetése, távhő rendszerek megújuló alapokra helyezése, a villamosenergia-rendszerekkel kapcsolatos informatikai fejlesztések (pl. elektromos töltőállomások integrációjával, időjárásfüggő megújuló energiaforrásokon alapuló energiatermelők integrálásával), és a decentralizált energiafogyasztókat, energia termelőket, illetve energiaközösségeket érintő informatikai fejlesztések releváns. A negyedik prioritás a lakossági, üzleti és közszférában dolgozók szemléletformálási tevékenységeket támogatja. Az Irányító Hatóság a Miniszterelnöki Kabinetiroda Európai Uniós Fejlesztések Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága.

A DIMOP Plusz keretében a FEAK Független Energetikai Adatközpont Zrt. létrehozta a Közintézményi Energiamenedzsment Platformot (KEP) (DIMOP_Plusz-2.1.3-23-2023-00001), amelyre csatlakozva digitális mérőeszközök, hálózati adatkapcsolati megoldások és az intézmények számára fejlesztett energiamenedzsment szoftverek kerülnek bevezetésre az oktatási és egészségügyi intézményekben 2027. december 31-ig (DIMOP_PLUSZ-2.1.4/B-25-2025-00001 és DIMOP_PLUSZ-2.1.4/A-25-2025-00001). A FEAK további projektje az Energetikai Adatszolgáltató Platform (a továbbiakban: ENAP) fejlesztése, amely szolgálják a villamos energia piac hagyományos szereplői (DSO, TSO, kereskedő, MEKH) mellett az egyre jelentősebb szerephez jutó aggregátorokat és energiaközösségeket egyaránt (DIMOP_Plusz-2.1.2-23-2023-00001). A Nemzetbiztonsági Szakszolgálat (NBSZ) a megújuló és decentralizált villamosenergia-termelés – 1MW-nál nagyobb, de 5 MW-nál kisebb kapacitású megújuló energiatermelők – egységes adatfeldolgozási, adatbiztonsági és adatkezelési protokolljainak és rendszerinek kidolgozását és ennek központi kezelési és biztosítási megoldásainak felállítását végzi 2027. december 31-ig (DIMOP_Plusz-2.2.1-25-2025-00001).

Az energiaközösségek pilot projektjeit követően megnyílik egy jelentősebb keret energiaközösségek számára, azaz olyan helyi közösségek (lakosság, önkormányzatok, intézmények) támogatása, amelyek közösen termelnek, tárolnak, fogyasztanak vagy értékesítenek energiát. A villamosenergiaközösségeket a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) 66/B. §[2], és a kapcsolódó a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (VET

[2] https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700086.tv

Vhr.)[3], a megújuló hőenergiaközösségeket a földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (GET)[4] szabályozza. Míg az alap jogszabályok hangsúlyozzák a nem hasznoszerzésre irányuló működést, 2026-tól a szövetkezetekről szóló 2006. évi X. törvény[5] új szabályozott sajátos szövetkezeti forma, az energiaszövetkezet lehetőségével for profit befektetők is meg tudnak jelenni a tőkeigényes beruházások megvalósítására.

Az energiaközösség bejegyzését a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) végzi. A társasházi energiaközösséget az energiaszolgáltató felé kell bejelenteni.

2023-ban létrejött a Magyar Energiaközösségek és Rugalmassági Szolgáltatók Szövetsége (https://www.mersz.energy/), és 2026-ban az Energiaközösségek Szövetsége Magyarország (https://ekszovetseg.hu/) országos érdekképviseleti és szakmai szervezetként, közösségként.

Költségvetés: 2042,6 M EUR hazai társfinanszírozással együtt, a kedvezményezettek számára elérhető támogatás összege 732,3 Mrd Ft (373,9 HUF/EUR árfolyamon átváltott összeg csökkentve a kedvezményezettek önerő hozzájárulásával).

Projekt jellemzők: Projektméret: 75-225 MFt

Támogatási intenzitás: 100%

Kedvezményezettek: Helyi (települési) önkormányzatok, energiaközösségek, intézmények, KKV-k

Támogatott tevékenységek: Szakmailag és műszakilag megalapozott és a megfelelőséget igazoló szakvéleménnyel ellátott új, lokális energiamenedzsment rendszerek és eszközök hosszú távon működtethető bevezetése az önkormányzatokban, amelyek az előre tervezett funkcionalitások révén folyamatos adatszolgáltatással járulnak hozzá az energiahatékonysági és energiafelhasználás optimalizációs célok eléréséhez, ezáltal támogatva az energiahatékonyság-növelési és rugalmasságot növelő szakpolitikai célokat.

Felhívások: Jelenleg nem elérhető: DIMOP_PLUSZ-2.1.1-24 - Energia menedzsment rendszerek fejlesztése és bevezetése önkormányzatok számára

1.3.5 Helyreállítási és Ellenállóképességi/Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)

Főbb jellemzők, prioritások: Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Tervének célja elsősorban a koronavírus járvány gazdasági és társadalmi hatásainak ellensúlyozása, illetve a gazdaság ellenállóképességének, fenntarthatóságának és a zöld és a digitális átmenettel kapcsolatos kihívásokra és lehetőségekre való felkészültségének a növelése.

Az RRF szabályait és a Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve végrehajtásának alapvető szabályairól és felelős intézményeiről szóló 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet[6] szabályozza. Az energetika/zöld átállás és REPowerEU programterületek nemzeti hatósági feladatokat ellátó szervezete az NFK, a szakpolitikai felelős az Energiaügyi Minisztérium, és a lebonyolító szervezetek a Széchenyi Programiroda Tanácsadó és Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság, NFK, Energiaügyi Minisztérium.

Költségvetés: 5,811 Mrd EUR vissza nem térítendő támogatás, azaz 2 294,35 Mrd Ft (394,83 Ft/EUR árfolyamon számolva) áll rendelkezésre. A visszatérítendő támogatási rész (hitelkeret) 9,663 Mrd EUR amelyet Magyarország maximum 3,9 Mrd EUR értékben kíván felvenni. Energetika (zöld átállás) programterület keretösszege 492 Mrd Ft. Lakossági napelemes rendszerek támogatása és fűtési rendszerek elektrifikálása napelemes rendszerekkel kombinálva: 185,9 Mrd Ft. Okos mérők telepítése: 22,3 Mrd Ft.

Projekt jellemzők: Projektméret: változó

[3] https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700273.kor
[4] https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0800040.tv
[5] https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0600010.tv
[6] https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A2200373.KOR&searchUrl=/gyorskereso?keyword%3D2021-2027

Támogatási intenzitás: 100%

Támogatott tevékenységek: Az Energetika (zöld átállás) programterület beruházás-támogatási körei: villamosenergia-hálózat fejlesztése a hálózatra csatlakoztatható, megújuló energiaforrást hasznosító termelői kapacitás növelésére; a lakossági napelemes fejlesztések és fűtéskorszerűsítés támogatása: 35 ezer háztartás megújuló energiatermelő kapacitásának és energiahatékonyságának növelése; hálózati energiatárolók telepítése átviteli- és elosztói engedélyes társaságoknál, energiapiaci szereplőknél; okos mérés elterjesztése.

Felhívások: A program 2026-ban zárul (beruházások befejezése 2026. augusztus 31-ig, kifizetési kérelmek 2026. szeptember 30-ig, végső kifizetések 2026. december 31-ig).

Korábbi felhívások: RRF-3.3.1-22 Szociális lakások építése, felújítása, lakhatási körülmények javítása; RRF-3.4.1-22 Közösségi megújuló energiatermelés és felhasználás, RRF-6.3.1-23 Okosmérés elterjesztése.

1.4 EURÓPAI TÁMOGATÁSOK

1.4.1 EU Renewable Energy Financing Mechanism

Főbb jellemzők, prioritások: A mechanizmus célja a megújuló erőforrások terjedésének segítése az EU-ban. A tiszta energiára való átálláshoz hozzájáruló program, amely lehetővé teszi a részt vevő országok számára, hogy megosszák a megtermelt megújuló energia statisztikai előnyeit. A hozzájáruló ország önkéntesen fizet be a mechanizmusba. Ezt a befizetést aztán versenypályázatok keretében a fogadó ország területén megvalósuló új megújulóenergia-projektekre hirdetik meg.

Költségvetés: ismeretlen

Projekt jellemzők: A projekt támogatásban részesül, amely vagy a megújulóenergia-termelő létesítmény telepítését (beruházási támogatás), vagy a megújuló energia tényleges termelését (üzemeltetési támogatás) fedezi. A támogatás összegét a pályázati eljárás eredménye határozza meg, amelynek keretében a legversenyképesebb projektek kerülnek kiválasztásra és részesülnek támogatásban, az általuk a pályázatban benyújtott ajánlatnak megfelelően.

Támogatási intenzitás: Felhívás függvényében

Támogatott tevékenységek: SECAP megújuló energiatermelés elemeinek megvalósítása.

Felhívások: Magyarország nem csatlakozott eddig, így nem érhető el.

1.4.2 Horizon Europe

Főbb jellemzők, prioritások: A „Horizon Europe” az EU ambiciózus, 2021–2027-re szóló kutatási és innovációs keretprogramja. Fő céljai az EU tudományos és technológiai alapjainak, valamint az Európai Kutatási Térségnek (ERA, European Research Area) a megerősítése; Európa innovációs képességének, versenyképességének és munkahelyteremtésének ösztönzése; a polgárok prioritásainak megvalósítása, valamint társadalmi-gazdasági modellünk és értékeink fenntartása. A program különös hangsúlyt fektet az Európai Zöld Megállapodás, a digitális és a fenntarthatósági átállás, valamint a koronavírus-válságból való kilábalás terén elért eredményekre. A program két releváns ún. missziója: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, beleértve a társadalmi átalakulást; Klimasemleges és intelligens városok. A pályázati releváns klaszter: Klíma, Energia és Mobilitás (Climate, Energy & Mobility). A klaszter célja a klíma tudományok támogatása, az energiaellátás, energia rendszerek és hálózatok fejlesztése, az épített környezet szerepe az energia átmenetben, valamint a közlekedés és az okos mobilitás. A programban támogatott kutatási és innovációs tevékenységek: Az éghajlatváltozás mérséklése, az klímasemlegesség elérése; Az éghajlatváltozás hatásai és az azokhoz való alkalmazkodás; Társadalomtudományok, közösségi tudomány (citizen science) és viselkedés az éghajlatvédelmi akciókban.

A program partnerségben érhető el, egyre több felhívás ad lehetőséget városok csatlakozására, melyben a városok lehetnek demo helyszínek, “világítótorony” városok, “követő” városok, innovatív policy megoldások fejlesztői stb.

Költségvetés: 5. klaszter: 14,8 Mrd EUR (benne 1,4 Mrd Ft „Next Generation EU” program – Helyreállítási Alap)

Projekt jellemzők: Projektméret: változó

Támogatási intenzitás: Felhívás függvényében, de tipikusan 100% önkormányzatoknak

Támogatott tevékenységek: SECAP fejlesztése, SECAP infrastrukturális elemeinek megvalósítása, SECAP “puha” elemeinek megvalósítása, szakértők finanszírozása, projekt-előkészítés

Felhívások: Jelenleg nincs nyitott felhívás. A 2026-27-es munkaprogram releváns felhívásai: HORIZON-MISS-2026-01-CLIMA-01: National Adaptation Hubs - Bringing together the national level with the engaged regional and local levels (multi-level governance); HORIZON-MISS-2026-01-CLIMA-02: Facilitating implementation of actionable solutions for climate adaptation of regions and local authorities; HORIZON-MISS-2026-01-CLIMA-07: Supporting financing of local adaptation actions with combination of public funding and private financing; HORIZON-MISS-2026-04-CIT-02: Transition to low-temperature heating solutions in multi-apartment buildings; HORIZON-MISS-2027-04-CIT-01: Innovative microgrids for improved energy system integration and efficiency in urban contexts; HORIZON-MISS-2027-04-CIT-05: Boosting the transformation towards climateneutral cities, the net-zero economy and open strategic autonomy through PreCommercial Procurement (PCP); HORIZON-MISS-2026-04-CIT-NEB-B4P-CCRI-03: Introducing circular economy models in the construction sector, from buildings to city scale; HORIZON-MISS-2027-07-CLIMA-CIT-NEB-01: Urban nature: supporting restoration of urban ecosystems, along urban transport networks and in the built environment.

1.4.3 Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)

Főbb jellemzők, prioritások: Az 1992-ben létrehozott LIFE-program az EU környezetvédelmi és éghajlat-politikai finanszírozási eszköze, amely eddig több mint 5000 olyan projektet támogatott, amelyek hozzájárultak Európa környezetbarátabbá válásához. A LIFE-program fő céljai elősegíteni az átállást egy fenntarthatóbb, körforgásos, energiahatékony, megújuló energián alapuló, klímasemleges és éghajlati változásokkal szemben ellenálló gazdaságra; környezetünk védelme, helyreállítása és javítása; a biológiai sokféleség csökkenésének megállítása és visszafordítása; az ökoszisztémák romlásának megállítása a Natura 2000 hálózat kezelésével és fejlesztésével, ezáltal elősegítve a fenntartható fejlődést; a zöld ötletek ösztönzése és támogatása. A 2021-2027-es költségvetési ciklus négy alprogramja: Természet és biológiai sokféleség (Nature and Biodiversity, N&B); Körforgásos gazdaság és életminőség (Circular Economy and Quality of Life, CEQL); Az éghajlatváltozás mérséklése és alkalmazkodás (Climate Change Mitigation and Adaptation, CLIMA); Tiszta energiára való átállás (Cleen Energy Transition, CET).

Költségvetés: 5,43 Mrd EUR a teljes programra a 2021-27 ciklusban. 2026: 97,1 M EUR, 2027: 99,9 M EUR.

Projekt jellemzők: Projektméret: változó

Támogatási intenzitás: 60% Az önerőre a CEQL alprogram esetében állami támogatás kérhető az 1149/2024. (V. 23.) Kormányhatározat alapján. Az EM az adott költségvetési évre rendelkezésre álló keretösszeg erejéig ítélhet meg önerő-támogatási összeget. További önerő-támogatási lehetőséget nyújt a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium (KTM).

Támogatott tevékenységek: SECAP fejlesztés, SECAP infrastrukturális elemeinek megvalósítása, SECAP “szoft” elemeinek megvalósítása, szakértők finanszírozása, projekt-előkészítés

Felhívások: A 2026-os felhívások közzétételének időpontja 2026 április 21.

1.4.4 INTERREG

Főbb jellemzők, prioritások: Az Európai Unió egyik kulcsfontosságú eszköze, amely projektfinanszírozás révén támogatja a határokon átnyúló együttműködést. Célja a közös kihívások közös kezelése és közös megoldások megtalálása többek között olyan területeken, mint az egészség, a környezet, a kutatás, az oktatás, a közlekedés és a fenntartható energia. Az Interreg három alapvető, és egymástól elsősorban az együttműködési területében különböző formája: Határmenti együttműködés (két, egyes esetekben három ország határmenti megyéi működnek együtt a határon átnyúló gazdasági és szociális kapcsolatok fejlesztése érdekében); Transznacionális együttműködés (az európai térség területi integrációjának elősegítése: Interreg Central Europe és Interreg Danube); Interregionális együttműködés (Magyarország egész területéről részt vehetnek különböző szervezetek, a partnerek pedig Európa teljes területéről származhatnak. Cél a regionális fejlesztés és a kohézió stratégiájának, valamint eszközeinek fejlesztése egész Európát felölelő együttműködéseken keresztül.)

A projektekben kisméretű pilot projektekre, tudáscserére és kapacitás-fejlesztésre van lehetőség. A konkrét prioritások programonként változóak. Mindhárom programban megjelennek energetikai prioritások.

Költségvetés: változó

Projekt jellemzők: Projektméret pgramfüggő, jellemzően 1-3 M EUR

Támogatási intenzitás: 80%, Transznacionális partnerség

Támogatott tevékenységek: SECAP fejlesztés, SECAP infrastrukturális elemeinek megvalósítása, SECAP “szoft” elemeinek megvalósítása

Felhívások: Jelenleg nincs kiírás. Következő pályázati határidő: változó.

1.4.5 URBACT

Főbb jellemzők, prioritások: A program egész Európában városokat és városi együttműködéseket támogat. A projektek az EU-s szakpolitikák – digitális, zöld és gender – transzferjét támogatják (a 2021-27 ciklusban az Urban Innovative Action replikációjára is fókuszálva), valamint a közös akcióterveket, illetve kisméretű megvalósításokat is. A 2026-os fókusz akcióhálózatokra irányul[7]. A cselekvési hálózatokra vonatkozó felhívás olyan városi önkormányzatok jelentkezését várja, amelyek készek stratégiáikat életbe léptetni és konkrét intézkedéseket végrehajtani településükön. Egy URBACT cselekvési hálózat 6–8 városi partnerből áll. Szakértői támogatás és akciók megvalósításához biztosított támogatás segítségével a partnerek egy 2,5 éves tanulási és tapasztalatcsere folyamatban készítik el az akciótervüket, kihasználva a kapacitásépítési és tudásmegosztási lehetőségeket, miközben európai szinten is ismertségre tesznek szert. A felhívás támogatja, hogy a partnerek között legyen az URBACT-ben még nem szerepelt város.

Költségvetés: 87 M EUR a 2021-27 ciklusra

Projekt jellemzők: Projektméret: max. 1M EUR

Támogatási intenzitás: 65/70/80% támogatás intenzitás (régió fejlettségétől függően), Transzeurópai partnerség 6-8 partner részvételével.

Támogatott tevékenységek: SECAP “szoft” elemeinek megvalósítása, szakértők finanszírozása

Felhívások: URBACT call for Action Networks határidő: 2026.06.17.

[7] https://urbact.eu/sites/default/files/2026-03/HUNGARIAN_Infographic_Call%20for%20Action%20Networks.pdf

1.4.6 EUI – Innovative Actions (UIA utódprogramja)[8]

Főbb jellemzők, prioritások: Az Európai Városi Kezdeményezés Innovatív Akciók (EUI-IA) keretprogramja városi hatóságokat támogat abban, hogy helyi szinten innovatív megoldásokat teszteljenek sürgető városi kihívásokra, különös figyelemmel a kis- és közepes méretű városokra. Az UIA program 2014–2020-as tapasztalataira épül, és az EU Városok Agendájának prioritásait követi.

Csak EU tagállamban bejegyzett, jogosult városi hatóság nyújthat be pályázatot. Egyetlen helyi közigazgatási egységnek legalább 25 000 lakossal kell rendelkeznie, és városnak vagy városias területnek kell minősülnie (DEGURBA 1 vagy 2 kód). A projekt legyen valóban újszerű, kísérleti jellegű, és a helyi megvalósítás után replikálható.

Költségvetés: A 4. felhívás indikatív ERFA-kerete 60 millió EUR.

Projekt jellemzők: Projektenként legfeljebb 5 millió EUR ERFA-támogatás igényelhető.

Támogatási intenzitás: 80%-os társfinanszírozás ERFA forrásból. A maradék 20% az önkormányzat saját forrása.

Támogatott tevékenységek: Innovatív helyi megoldások tesztelése energia, digitalizáció, lakhatás, versenyképesség és egyéb városi kihívások területén. Beruházható „urban software" (irányítási rendszerek, folyamatok) és „urban hardware" (pilot berendezések, eszközök) egyaránt.

Felhívások: A 4. felhívás 2026. február 25-én nyílt meg és 2026. június 15-én zárul. Jelen körben Zugló mint korábbi felhívásban részt vevő, nem jogosult. Későbbi felhívások kiírása változhat e tekintetben.

1.4.7 Modernizációs Alap

Főbb jellemzők, prioritások: A Modernizációs Alap az Európai Unió programja a közösség 10 kevésbé fejlett tagországának támogatására jött létre azok energiaszektoraik és energetikai rendszereinek modernizálásában, ezzel segítve a klímasemlegességre való átállást, a zöld átmenetet és a tagországok, valamint az unió éghajlatvédelmi céljainak (már a 2030-as) elérését. A Modernizációs Alap finanszírozását az EU kibocsátáskereskedelmi rendszere biztosítja a kibocsátási kvótákból származó bevételeken keresztül. Az alapból támogatásra jogosult országok között van Magyarország is.

A Modernizációs Alap fontos részét képezi az Európai Zöld Megállapodásnak, ennek megfelelően a következő területeken céloz beruházásokat: megújuló energiaforrások; energiahatékonyság; energiatárolás; energiarendszerek és -hálózatok; méltányos átmenet a karbonfüggő régiókban.

A támogatni kívánt projekteket a tagállamok választják ki, majd ők is terjesztik fel az Európai Beruházási Bank, valamint az Európai Bizottság felé. Ezután a benyújtott projektek vizsgálatra kerülnek prioritási szempontból, pozitív elbírálás esetén pedig támogatási döntésben részesülnek. A jelenleg elérhető, Modernizációs Alaphoz kapcsolódó hazai felhívásokból jelenleg a távhőszolgáltatóhoz kapcsolódó projektelemeket lehet finanszírozni az alábbiak szerint. A lebonyolító szervezet a Nemzeti Energetikai Ügynökség Zrt.

Költségvetés: Az alapnak eddig három beruházási ciklusa volt, hazánk mindháromban érintett:

- az első körben 304 M EUR került szétosztásra három ország között, melyből Magyarország részesedése 11,4 M EUR;
- a második körrel kiegészülve Magyarország 34,3 M EUR;
- a harmadik (2022 júniusában bejelentetett) beruházási ciklus 2,4 Mrd EURt fektet a zöld átállás felgyorsításába, melyből Magyarország 74,3 M EUR értékben valósíthat meg beruházásokat.

Projekt jellemzők: Projektméret: 10 M Ft – 1 Mrd Ft

[8] https://uia.urban-initiative.eu/en

Támogatási intenzitás: pályázói saját hozzájárulással kiegészített maximum 50% vissza nem térítendő támogatás

Támogatott tevékenységek: Kiírás szerint változó, az energiarendszerek témakörében.

Felhívások: Jelenleg minden pályázat lezárásra került, de az Alap következő beruházási ciklusában újra meghirdetésre kerülhet.

- Lezárt, megvalósítás folyamatban: Egészségügyi energiahatékonysági programhoz kapcsolódó beruházások támogatása
- Lezárt, megvalósítás folyamatban: Energiaközösségek kialakítását támogató több éves program megvalósítása (2021-ÉMI-MA)
- Lezárt, megvalósítás folyamatban: Hálózati integrált energiatárolási beruházások támogatása
- Lezárt, megvalósítás folyamatban: Megújuló alapú energiatermelés és energiatárolás támogatása vállalkozások számára
- Lezárt, megvalósítás folyamatban: Megújuló energián alapuló távfűtési rendszer korszerűsítése és fejlesztése
- Lezárt, megvalósítás folyamatban: Távfűtési rendszer infrastruktúrájának korszerűsítése és fejlesztése

1.4.8 Innovation Fund

Főbb jellemzők, prioritások: Az Innovation Fund célja vállalatoknak nyújtani befektetést alacsony szénkibocsátású innovatív technológiák kifejlesztéséhez. Különböző méretű, akár tízmillió eurós nagyságrendű projekteket támogatnak az innovatív alacsony kibocsátású technológiák, a szénmegkötés, az energiatárolás, illetve a megújuló erőforrások terén. Az EUCF beruházási koncepciókhoz leginkább, már méretüknél fogva is, a kisprojektek (7,5 M EUR alatt) illeszkednek.

Költségvetés: Nem ismert

Projekt jellemzők: Projektméret: változó

Támogatási intenzitás: 60% (normál projekteknél)

Támogatott tevékenységek: SECAP infrastrukturális elemeinek megvalósítása

Felhívások: Évenkénti meghirdetés kis- közép- és nagyméretű projektek számára.

1.4.9 European Energy Communities Facility (EECF)

Főbb jellemzők, prioritások: Az EU, elismerve a polgárok és más helyi szereplők szerepét az energetikai átállásban, különböző jogi keretekben meghatározta az energiaközösségek fogalmát. E lehetőség ellenére az EU-szerte működő energiaközösségek továbbra is jelentős kihívásokkal szemben esülnek (bonyolult közigazgatási eljárások, valamint a kulcsfontosságú rendszer szereplők – például a közigazgatási szervek, a finanszírozó intézmények, az elosztórendszer-üzemeltetők és a közüzemi szolgáltatók – részéről tapasztalható megértés hiánya, szabályok be nem tartása), amelyek késleltetik a közösségvezérelt energetikai projektek megvalósítását. Az EU-szerte működő energiaközösségek számára az egyik legnagyobb akadály a finanszírozás biztosítása. Sokan önkéntes munkára támaszkodnak, amíg első projektjükből bevételt nem termelnek, ami megnehezíti számukra a finanszírozáshoz való hozzáférést vagy a szilárd üzleti tervek kidolgozását a szakértelem és a pénzügyi források hiánya miatt. Egy életképes üzleti modell kidolgozása döntő lépés a közösség jövőképének meghatározásában és a pénzügyi támogatás vonzásában. Az European Energy Communities Facility létrehozásának célja éppen ennek a hiányosságnak a megszüntetése volt.

Költségvetés: 3,3 M EUR

Projekt jellemzők: Projektméret: 45.000 EUR átalányösszegű támogatás

Kedvezményezettek: Bejegyzett energiaközösségek

Támogatási intenzitás: 100%

Támogatott tevékenységek: Pénzügyi támogatás: Minden kedvezményezett 45 000 EUR átalányösszegű támogatást kap üzleti terv kidolgozására és szakmai segítség igénybevételére. Kapacitásépítő program: A kedvezményezettek részt vesznek egy olyan kapacitásépítő programban, amelynek célja, hogy segítse őket a fejlődésben és javítsa piaci bevezetésre való felkészültségüket. A program a program támogatásának kötelező eleme. Tartalmaz egy teljes képzési modulcsomagot, valamint egy üzleti menedzsment útmutatót, amely támogatja az üzleti tervek kidolgozását és végrehajtását. Ezen felül a kedvezményezettek részt vehetnek országos peer-to-peer csereprogramokban, amelyek elősegítik a tudásmegosztást, a közös kihívások leküzdését, valamint az együttműködés és a szinergiák előmozdítását.

Felhívások: Határidő 2026. július 5.; Felhívás megjelenése: 2026 május 5.; Magyar tájékoztató alkalom: 2026. május 13., 14:00.

1.4.10 ELENA (European Local ENergy Assistance) Technical Assistance

Főbb jellemzők, prioritások: Az Európai Beruházási Bank és az Európai Bizottság közös kezdeményezése, amelyet 2009-ben indítottak a Horizon 2020 program keretén belül. Vezetőségét egy mérnökökből és közgazdászokból álló szakértői csoport alkotja, akiknek jelentős tapasztalata van az energia és a közlekedési ágazatban. Alapítása óta az ELENA több mint 180 M EUR támogatást bocsátott rendelkezésre. Ezzel 2019 végéig nagyjából 6,6 Mrd eurónyi befektetést tett lehetővé. Az ELENA technikai segítségnyújtási projektjei nem profitcélúak. Az ELENA pénzügyi támogatást nyújt technikai feladatok elvégzéséhez, amelyek középpontjában energiahatékonysági, elosztott megújuló energia és városi közlekedési programok megvalósítása áll.

A program az állami szektor (EU-s tagállamok, kormányzati szervezetek, regionális, helyi és önkormányzati szervek, állami cégek, pénzügyi szervezetek) és a magánszektor (magánszervezetek, amelyek a támogatható beruházások fejlesztését és támogatását tervezik. (egyesületek, vegyes állami/magánszervezetek, bankok stb.) Egyéb magán egyesületek (szociális lakásszövetkezetek vagy lakástulajdonosi társulások)) számára biztosít technikai segítségnyújtást. A támogatást a megvalósíthatósági és piaci tanulmányokra, a programszerkezet kialakítására, az üzleti tervek készítésére, energiaauditokra és a finanszírozási struktúra meghatározására, csakúgy, mint a pályázati eljárások előkészítésével, a szerződéses megállapodásokkal és projektmegvalósítási egységekkel összefüggő kiadások finanszírozására lehet felhasználni.

Az ELENA három különböző szektort támogat, emiatt három elkülönített büdzsé lett kialakítva.

- Energiahatékonyság: Az ELENA támogatja az olyan projektek előkészítését, amelyek az épületek energiahatékonyságát és megújuló energiafelhasználását fejleszti. Támogatható projektek: energiahatékonyság lakó- és nem lakóépületekben, épületbe integrált megújuló energiaforrások (például napelemek), közvilágítás, távfűtés
- Fenntartható lakhatás: Segít magánszemélyeknek és lakástulajdonosi társulásoknak előkészíteni és megvalósítani a lakóépületeket célzó energiahatékonysági felújításokat és megújuló energiával kapcsolatos projekteket. Ilyen projektek lehetnek: egycsaládos épületek, többcsaládos épületek, szociális bérlakások
- Városi közlekedés és mobilitás: Támogatja a városi területeken megvalósuló innovatív közlekedési és mobilitási projekteket, amelyek energiát spórolnak meg és csökkentik az emissziót. Támogatható projektek: Olyan beruházások, amelyek olyan innovatív megoldásokat támogatnak, amelyek előre mozdítják az alternatív üzemanyagok használatát a városi közlekedésben. Vagy olyan beruházások, amelyek elősegítik az energetikai szempontból hatékonyabb közlekedés széles körű elterjedését – ilyenek lehetnek például a megosztott („shared”) mobilitás, városi logisztika, intelligens közlekedési rendszerek, városi infrastruktúra.

Költségvetés: évi 40-50 M EUR

Projekt jellemzők: A beruházási programok mérete: Az ELENA jellemzően 30 M EUR feletti beruházási programokat támogat, amelyek megvalósítási időszaka az energiahatékonysági projektek esetében három év (beleértve a lakossági projekteket is), a városi közlekedési és mobilitási projektek esetében pedig négy év. Az ELENA ösztönzi és támogatja a különböző projektek összevonását, hogy ezzel növelje vonzerejüket a vállalkozók és a finanszírozók számára.

Támogatási intenzitás: Maximum 90%

Támogatott tevékenységek: ELENA-támogatásra jogosult tevékenységek: Műszaki tanulmányok, energiaauditok; Felkészítés pályázati eljárásra; Üzleti tervek és pénzügyi tanácsadás; Projektek összevonása; Jogi tanácsadás; Projektmenedzsment

Felhívások: Előjelentkezés és a kritériumoknak való megfelelés után indítható a jelentkezés a támogatásra: https://www.eib.org/en/products/advisory-services/elena/index.htm

1.4.11 EEEF (European Energy Efficiency Fund) Technical Assistance Facility

Főbb jellemzők, prioritások: Az eeef technikai segítségnyújtási programja az európai közszféra kedvezményezettjeit kívánja támogatni az energiahatékonysági szektor, a kis léptékű megújulóenergia-projektek és/vagy a városi tömegközlekedés témájú finanszírozásra alkalmas fenntartható energetikai beruházási programok kidolgozásában. Az eeef elkötelezetten támogatja az energetikai területen megvalósuló ambiciózus és innovatív projekteket (például középületek és közvilágítás felújítását és korszerűsítését, a fenntartható digitális megoldások népszerűsítését, az energiaközösségek fejlesztését, valamint a biomasszán alapuló távfűtést, és egyéb energetikai tevékenységeket), továbbá az EU energia- és éghajlat-politikai céljainak elérését). A technikai segítségnyújtási projektek a primér energiafogyasztás és/vagy a CO2-kibocsátás legalább 30%-os csökkentését kell, hogy elérjék. A technikai segítségnyúktás tőkeáttételi tényezője min. 20.

Költségvetés: Nincs megadva.

Projekt jellemzők: Projektméret: min. 5 M EUR

Jogosultak: az Európai Unió tagállamaiban található régiók, városi önkormányzatok, egyetemek, kórházak és egyéb közintézmények

Támogatási intenzitás: 100%, az eeef 200e EUR alatti összegnél meghívásos, afelett nyílt pályázatban választja ki a szakértőt.

Támogatott tevékenységek: (i) műszaki tanulmányok elkészítése, azaz befektetési szintű energiaauditok, megvalósíthatósági tanulmányok és/vagy validálás, (ii) a beruházás gazdasági életképességének értékelése, azaz pénzügyi számítások az ESCO-pályázatok gazdasági ajánlatának alapjaként, (iii) a pályázati dokumentumok elkészítése és strukturálása a PPP/ESCO-modellhez igazodva, azaz a műszaki és pénzügyi elemeket tartalmazó pályázati dokumentumok; valamint (iv) külső tanácsadók és jogi elemzés, azaz a hatóság segítése az értékelési szakaszban stb.

Felhívások: Határidő nélkül, az eeef TA Facility pályázati felhívása nyitva áll projektjavaslatok fogadására, az érkezés sorrendjében. https://www.eeef.lu/eeef-ta-facility.html

1.4.12 Smart Cities Marketplace[9]

Főbb jellemzők, prioritások: Az Európai Bizottság által támogatott platform városokat, iparági szereplőket, kkv-ket, befektetőket és kutatókat kapcsol össze azzal a céllal, hogy zöld és okos ötletekből valódi projektek váljanak.

[9] https://smart-cities-marketplace.ec.europa.eu/

Ingyenes technikai segítségnyújtást, finanszírozási masterclass-okat és befektetői matchmaking-et kínál. Prioritási területei: energia és épületfelújítás, mobilitás, digitális és adatalapú megoldások, városi tervezés.

Költségvetés: A kapcsolódó Horizon Europe Cities Mission keretösszege 2025–2027 között 360 millió EUR. A Marketplace maga nem közvetlen pályázati alap, hanem a finanszírozáshoz vezető kapacitásépítő és közvetítő platform.

Projekt jellemzők: Innovatív, replikálható, városok által vezetett projektek, amelyek az éghajlatsemlegességi átmenetet szolgálják. A platform különösen a finanszírozás-előkészítési fázisban nyújt támogatást – üzleti terv kidolgozásától a befektetői bemutatóig. Nincs rögzített projektméret minimum. A kapcsolódó Horizon Europe pályázatoknál projektenként akár 15 millió EUR is elérhető.

Jogosultak: az Európai Unió tagállamaiban található régiók, városi önkormányzatok, egyetemek, kórházak és egyéb közintézmények

Támogatási intenzitás: A platform szolgáltatásai ingyenesek. A kapcsolódó finanszírozási eszközöktől függően 70–100% közötti támogatási intenzitás lehetséges.

Támogatott tevékenységek: Energiahatékony épületfelújítás, okos energiamenedzsment, közösségi energiaátmenet, kapacitásépítés, tudásmegosztás, innovatív városi megoldások kísérleti bevezetése.

Felhívások: A legfrissebb kapcsolódó felhívás: HORIZON-MISS-2026-04-CIT azonosítóval, 85,5 millió EUR keretösszeggel, 2026. október 8-i beadási határidővel. Témái között szerepel a többlakásos épületek alacsony hőmérsékletű fűtési rendszereinek korszerűsítése és AI-alapú városi tervezési megoldások.

2 VISSZATÉRÍTENDŐ MAGÁN FORRÁSOK

2.1 KERESKEDELMI BANKOK

2.1.1 Kereskedelmi banki hitelek – önkormányzati

Főbb jellemzők, prioritások: A helyi önkormányzatok és társaságai hitelfelvételét az Alaptörvény 32. cikke, a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCIV. törvény (Gst.), valamint a 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet szabályozza, szigorú kormányzati hozzájáruláshoz kötve. Az önkormányzat a Kormány előzetes hozzájárulásával vállalhat hitelt, amely feltétele, hogy bevezette a helyi iparűzési adót, vagyoni típusú helyi adót vagy magánszemélyek kommunális adóját (Gst. 10. § (2)), valamint a tárgyévi összes fizetési kötelezettség nem haladhatja meg az önkormányzat adott évi saját bevételeinek 50%-át a futamidő alatt (Gst. 10. § (5)). A Kormány a hozzájárulást megtagadhatja, ha az ügylet nem kötelező önkormányzati feladat ellátásához szükséges kapacitás létrehozását eredményezi, vagy ha az önkormányzat a fejlesztési célt adósságot keletkeztető ügylet megkötése nélkül is képes megvalósítani, vagy ha az ügylet, illetve a fejlesztés nem felel meg a gazdaságos, hatékony és eredményes gazdálkodás alapelvének, vagy ha a fejlesztés megvalósításának ütemezése pénzügyileg nem kellően előkészített, megalapozott, a fejlesztés révén létrehozandó kapacitás jövőbeli működtetése nem kellően alátámasztott és emiatt központi költségvetési többletkiadást vagy önkormányzati költségvetési többletkiadást generálhat. (Gst. 10/B. § (5)).

Költségvetés: Projektnagyságtól függő.

Projekt jellemzők: Általában a következő – a Koncepció szempontjából releváns – tevékenységek valósíthatóak meg a banki hitelekből az önkormányzati épületek esetében:

- Tető, külső homlokzat vagy lépcsőház felújítása;

- Kéményfelújítás, -bélelés;
- Központi fűtés kialakítása vagy telepítése;
- Különböző vezetékek felújítása, cseréje (víz, villany, gáz, szennyvíz);
- Nyílászárók cseréje vagy felújítása;
- Közművek felújítása;
- Egyedi fűtőberendezések közösségi cseréje.

2.1.2 Kereskedelmi banki hitelek – lakossági

Főbb jellemzők, prioritások: A különböző kereskedelmi bankok portfóliójában szerepelnek a társasházi/lakásszövetkezeti hitelek, melyek felhasználásának módjai hasonlóak.

Kereskedelmi banki specifikus hitelek:

- OTP Bank Thermo/Stílus Hitel
- UniCredit Bank Társasházi Kombi hitel, Társasházi Vegyes hitel, Társasházi Egyenlő tőketörlesztéses hitel
- Raiffeisen Bank Kamattámogatott felújítási hitel Alapkonstrukció (a tőke- és kamatfizetés havonta történik, megemelt közös költségből), Lakás-előtakarékossági szerződéssel (LTP) kombinált konstrukció (a kölcsön tőkeösszegéhez igazodó LTP szerződések)
- Takarékbank Társasházak és Lakásszövetkezetek Részére Nyújtható Hitel
- Fundamenta (kifutó)

Költségvetés: Projektnagyságtól függő.

Projekt jellemzők: Általában a következő – a Koncepció szempontjából releváns – tevékenységek valósíthatóak meg a társasházi/lakásszövetkezeti hitelekből a társasházak közös tulajdonában lévő és a lakásszövetkezetek tulajdonában álló épületrészek esetében:

- Tető, külső homlokzat vagy lépcsőház felújítása;
- Kéményfelújítás, -bélelés;
- Központi fűtés kialakítása vagy telepítése;
- Különböző vezetékek felújítása, cseréje (víz, villany, gáz, szennyvíz);
- Nyílászárók cseréje vagy felújítása;
- Közművek felújítása;
- Egyedi fűtőberendezések közösségi cseréje.

2.1.3 Otthonfelújítási Program Lakossági energiahatékonysági beruházások megvalósításához (ERFA, KEHOP_PLUSZ-4.1.7-24)

Főbb jellemzők, prioritások: A Hitelprogram célja a magánberuházások ösztönzése és a magyarországi lakóépületek energiahatékonysági ágazatában a háztartások finanszírozáshoz való hozzáférésének javítása, továbbá a lakossági szektor energiafelhasználásának csökkentése. A Hitelprogram az energetikai hatékonyság fokozásának és az energiatakarékosságnak a szükségességét, így a felhasznált primer energia mennyiségének csökkentését szolgálja, mellyel a környezetterhelés is csökkenthető. A Hitelprogram a Magyar Fejlesztési Bank lakossági ügyfeleket kiszolgáló MFB Pont Plusz fiókhálózatán keresztül működik. A fiókhálózatot a Gránit Bank Nyrt., MBH Bank Nyrt. és OTP Bank Nyrt. megkülönböztetett fiókjai alkotják.

Költségvetés: 66,82 Mrd Ft. A Hitelprogram keretösszegének 65%-a a négy legkevésbé fejlett régióban (Dél-Alföld, Dél-Dunántúl, Észak-Alföld, Észak-Magyarország) projektet megvalósító Kölcsönigénylők részére kerül allokálásra.

Projekt jellemzők: A Hitelprogram igénybevételének alap jogosultsági feltétele, hogy a Projekt megvalósítását megelőző fejlesztés előtti (kiinduló) állapothoz képest épületenként legalább 30% -os mértékű primerenergia-fogyasztás csökkenést szükséges elérni a Hitelprogram keretében finanszírozott energetikai korszerűsítés eredményeként, melyet Hiteles Energetikai Tanúsítvánnyal szükséges alátámasztani. A 30% primerenergia-megtakarításba nem számítható be a megújuló alapú villamosenergia előállításra számított energiamegtakarítás.

Kedvezményezettek: Kölcsönigénylő olyan természetes személy lehet, aki nagykorú, cselekvőképes, magyar adóazonosító jellel rendelkezik, magyar állampolgár, vagy legalább egy éve magyarországi állandó lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkező, az Európai Gazdasági Térség valamely más tagállamának állampolgára, tulajdoni hányaddal, vagy legalább a hitel tervezett futamidejét elérő határozott időre alapított, illetve holtig tartó haszonélvezeti, özvegyi joggal rendelkezik a korszerűsítendő ingatlanban.

Támogatás mértéke: 5% önerő, 95% kamatmentes hitel. Vissza nem térítendő támogatás aránya max. 50%.

Támogatás összege: min. 2 500 000 Ft, max. 10 000 000 Ft

Felhívások: Beadás kezdete: 2025.01.20., Beadási határidő: 2027.03.30. Jelenleg felfüggesztve.

2.2 BEFEKTETÉSI ALAPOK/INTÉZMÉNYI BEFEKTETÉSEK

2.2.1 Zöld Kötvény Keretprogram

Főbb jellemzők, prioritások: Magyarország 2020-ban tette közzé első Zöld Kötvény Keretprogramját, amelyet 2023-ban megújított az Államadósság Kezelő Központ (ÁKK). A program célja, hogy a zöldkötvény-kibocsátásokból befolyó összeg a központi költségvetés zöldkiadásait finanszírozza vagy refinanszírozza. Prioritások: energiahatékonyság, megújuló energia, tiszta közlekedés, hulladék- és vízgazdálkodás. Az állami keretprogram elsősorban a központi költségvetés szintjén működik. Az önkormányzat saját döntése alapján bocsáthat ki zöld kötvényt: a kibocsátásához saját Zöld Finanszírozási Keretrendszer szükséges, amelynek elkészítése 3–4 hónapot vesz igénybe, és külső minősítőt igényel.

Költségvetés: 2020 és 2023 között összesen 1 600 milliárd forint értékben bocsátottak ki zöldkötvényeket a hazai és nemzetközi piacokon. Önkormányzati szinten csak nagyobb, több milliárd forintos beruházási portfólió esetén gazdaságos – a kibocsátási és minősítési költségek kisebb projekteknél nem térülnek meg.

Támogatási intenzitás: Nem vissza nem térítendő támogatás, hanem kedvezményes finanszírozás: a zöld jelleg tipikusan 10–20 bázispontos kamatmegtakarítást („greenium") jelent a kibocsátónak a hagyományos kötvényekhez képest.

Támogatott tevékenységek: Épületek energetikai felújítása, megújuló energia, környezetszennyezés megelőzése, fenntartható városfejlesztés – mindazon kiadások, amelyek a ZFK-ban zöldnek minősíthetők.

2.3 MAGÁNBEFEKTETŐK/FINANSZÍROZÓK (BELEÉRTVE A POLGÁROKAT IS)

2.3.1 Energiahatékonysági kötelezettségi rendszer (EKR)

Főbb jellemzők, prioritások: Magyarország a Nemzeti Energia- és Klímatervben kitűzött célok elérése érdekében 2021-től egy új szakpolitikai eszközt, az ún. energiahatékonysági kötelezettségi rendszert indította el. Az Európa számos országábában már sikeres metódus lényege, hogy pénzügyi ösztönzőkön keresztül motiválja a kötelezetteket (földgáz- és villamosenergia-kereskedők, illetve egyetemes szolgáltatók) energiahatékonysági beruházásokra a felhasználókkal együttműködésben. A kötelezetteknek, olyan programokat kell bevezetniük és olyan intézkedéseket kell végrehajtaniuk, amelyek a végfelhasználó oldalán igazolt energiamegtakarítást eredményeznek.

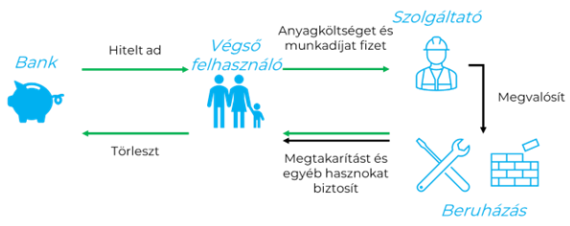
Költségvetés: Energiaszolgáltatás mennyiségétől függ. A végső felhasználók számára Magyarországon értékesített, szállított, kötelezettség alá vont energiamennyiségből 2026-ban a 2024-es évi energiamennyiség 1,4%-át, 2027-ben a 2025-ös év 1%-át és 2028-2035 években a két évvel megelőző évi 0,5%-át kell a végfelhasználóknál energiamegtakarításban elérni (energiamegtakarítási kötelezettség). Az EKR akár a beruházási költség 8-40%-át is finanszírozhatja (utólagosfinanszírozás). A 2025. július 1-jétől érvényes, a 2026-os évre vonatkozó jogszabályi hatósági EKR egységár (kiváltási díj) 2,52 Ft/kWh.

Projekt jellemzők: Többnyire nagyobb projektek. Nagyobb épületnél egyedileg, vagy több épületnél aggregáltan használható. Kb. 150-200 GJ megtakarítás fölött már vannak auditorok, akik vállalják az energiamegtakarítás validálását és a hitelesített energiamegtakarítás (HEM) eladását. Az auditor jellemzően a kivitelezői szerződés előtt lép be a felújítási folyamatba. Ez előzetes munkákra (vízszigetelés, statikai megerősítés) nem fordítható, csak az energiahatékonyság javítására. Az előkészítő munkákat (energetikai felmérés stb.) a tulajdonosnak kell előfinanszíroznia (de van már példa audit által történő előfinanszírozásra ipari projektek esetében). Napelemes beruházásból származó villamos energia csökkenés nem elszámolható.

Az elért megtakarításról az energetikai auditáló szervezet által hitelesített Fehér Tanúsítvány piacképes vagyoni értékű jog, melynek értéke a 2026. évben megkötendő energiahatékonysági megállapodásokban alkalmazandó, kereskedett mennyiséggel súlyozott átlagár 12.391,69 Ft/GJ/év. A legmagasabb 15-18 ezer Ft/GJ/év értéket a legalább 6 év élettartamú lakóépületes HEM típus eredményezi [10]. Jogosultnak számít bárki – cég, egyéni vállalkozó vagy magánszemély –, aki energiahatékonysági beruházást valósít meg, és ezzel igazolt energiamegtakarítást ér el.

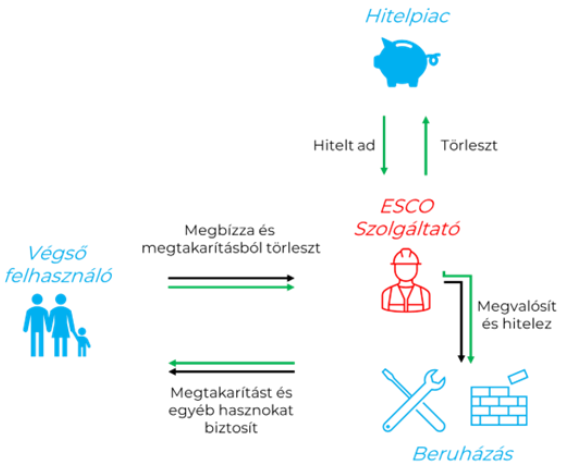
2.3.2 Energiahatékonyság alapú (ESCO) finanszírozás

Főbb jellemzők, prioritások: Az ESCO (Energy Service Company – Energetikai Szolgáltató Vállalat) a 2006/32/EK Irányelv definíciója szerint az a természetes vagy jogi személy, aki energetikai és/vagy energiahatékonysági szolgáltatást nyújt a felhasználó létesítményei számára, részt vállalva annak gazdálkodási kockázatából. A szolgáltatás ellenértékének a fedezete (részben vagy egészben) az energiahatékonysági beavatkozás kell legyen, egy Energiatakarékossági Szerződésben (EPC) előre lefektetett teljesítési kritérium rendszer alapján.

Hagyományos hitelkonstrukció

(Forrás: https://enhat.mekh.hu/enhat-beruhazas-finanszirozas-kozmuszamlan)

ESCO finanszírozású felújítási konstrukció

(Forrás: https://enhat.mekh.hu/enhat-beruhazas-finanszirozas-kozmuszamlan)

[10] https://ceegex.hu/hu/ekr/az-ekr-tozsderol

Költségvetés: Projektnagyságtól és szolgáltatótól függő. Az ingatlan tulajdonosa helyett egy harmadik fél finanszírozza – előre meghatározott igények és feltételek mellett – a beruházást. A költségeket – a vállalt kockázatoknak és munkálatoknak megfelelő profittal növelt – az elért energiaköltség-megtakarítás szerződésben rögzített hányada fedezi. Általában az ESCO saját költségén felújítja, telepíti és üzemelteti az adott energiamegtakarítást célzó rendszereket, amelyek a szerződés időtartamának végéig az ESCO tulajdonában maradnak. Tipikus időtartam 5-20 év.

Projekt jellemzők: Magyarországon a privát szférában társasházaknál vagy gazdasági társaságok épületeinél, az állami szférában pedig elsősorban kórházak, büntetés-végrehajtó és önkormányzati intézmények (ahol az energetika nem tartozik az alaptevékenységek közé) esetében fordul elő ez a modell. Magyarországon jelenleg kisszámú ESCO érhető el, azonban az alábbi cégek profiljában szerepel ez a szolgáltatás:

- EQUANS Magyarország https://equans.hu/hu/
- Energy-Hungary Zrt. https://energy-hungary.hu/
- Phlegon Energy https://phlegon.hu/
- Első Magyar Energetikai Fejlesztő és Szolgáltató Kft. (EMEF) https://emef.hu/
- Nemzeti Energiagazdálkodási Zrt. https://negzrt.hu/
- MVM Optimum https://mvmoptimum.hu/
- EnerIn cégcsoport https://www.enerin.hu/
- Veolia Magyarország https://www.veolia.hu/hu
- CleanErgon Energiaszolgáltató Kft. https://www.cleanergon.hu/
- EXERGON Yrt. https://exergon.hu/
- Békéscsaba Energia ESCO Kft. https://bcsenergia.hu/
- ENCO Energy https://encoenergy.hu/
- 8G Energy Holding (megójuló energia) https://8genergy.hu/hu
- Photon Energy Group https://hu.photonenergy.com/hu/
- VFE Kft. https://www.aeve.hu/
- Egrid Kft. (világítás, napelem) https://egrid.hu/
- LENERG Energiaügynökség Mérnöki és Tanácsadó Nonprofit Kft. (ESCO-hoz kapcsolódó tanácsadás) https://lenergia.hu/
- MN6 Energiaügynökség (ESCO-hoz kapcsolódó tanácsadás) https://mn6.hu/

2.3.3 Köz- és Magánszféra Együttműködés (PPP)

Főbb jellemzők, prioritások: A PPP olyan együttműködési forma, amelyben az önkormányzat a magántőke bevonásával valósít meg közfeladatot ellátó beruházást – a magánbefektető részt vesz a tervezésben, finanszírozásban, megvalósításban és üzemeltetésben is, általában 20–25 éves időtávon. Energetikai projekteknél (épületenergetikai felújítások, megújuló energia telepítés, energiamenedzsment infrastruktúra kiépítés és üzemeltetés, közvilágítás korszerűsítése) egyre elterjedtebb forma Európában. A magánbefektető viseli a finanszírozási kockázatot; az önkormányzat szolgáltatási díjat fizet. Az adósság nem az önkormányzati mérlegben jelenik meg, ami a Gst. adósságkorlátai szempontjából előnyös.

Költségvetés Nincs rögzített keretösszeg – a PPP projektfinanszírozás mértéke az adott projekt értékétől és a magánbefektető tőkeerejétől függ. Az önkormányzat oldalán a fő kötelezettség a hosszú távú szolgáltatási díj fizetése.

Projekt jellemzők Magyarországon a PPP-szerződésnek nincs jogszabályi definíciója, és átfogó PPP-szabályozás nem született. A szerződéskötési folyamatra a Ptk, a koncessziós törvény és/vagy a közbeszerzési törvény szabályai az irányadók. Jellemzően nagyobb, tőkeigényes beruházásoknál gazdaságos; kisebb projekteknél a magas előkészítési költségek miatt kevésbé célszerű.

2.3.4 Szolgáltatás, Tartós bérleti konstrukció

Főbb jellemzők, prioritások: Az ingatlan tulajdonosa a beruházás helyett előre tervezhető havi díjat fizet, melynek két fő megközelítése az OPEX-jellegű (az ellenérték az energia/szolgáltatás (pl. rendelkezésre állás, teljesítmény), nem az eszköz használata) és a tartós bérlet/lease (az ellenérték az eszköz használati joga meghatározott futamidőre. Előnyös a tulajdonos részére az alacsony induló költség, tőkekímélő megoldás miatt, továbbá, hogy az eszköz amortizációját a szolgáltató/bérbeadó viseli. Az előrejelezhető cash-flow és rögzített vagy képlet alapú havi díj kiszámíthatósága mindkét fél számára előnyt jelent.

Költségvetés: Projektnagyságtól és szolgáltatótól függő. Az OPEX jellegű szerződés esetén a beruházási és üzemeltetési kockázat nagy része a szolgáltatónál jelenik meg. A tulajdonos működési költsége a havi részletfizetésekkel megnövekszik, de ez mentesíti a karbantartási és üzemeltetési feladatok alól. A díj lehet fix vagy változó (kWh vagy teljesítmény). A tartós bérlet/lease esetén az eszköz/berendezés használati jogát veszi meg a tulajdonos. Jellemzően fix a bérleti díj. Az üzemeltetés felelőssége megosztható vagy külön O&M szerződéssel a szolgáltatónál marad.

Projekt jellemzők: A magyarországi tartós bérleti szolgáltatás piac épületfelújításoknál még fejlődési fázisban van. Olyan alrendszerek alkalmasak erre, amelyek önállóan is értelmezhetők, cserélhetők, van mérhető energia megtakarításuk, és élettartamuk illeszkedik a bérleti konstrukcióhoz (általában 5-10 év). A legtöbb megoldás egyelőre projekt-alapú egyedi tárgyalást igényel. A legérettebb területek a napelemes rendszerek energiavásárlási szerződései (PPA, Power Purchase Agreement) és az EV-töltők.

Néhány példa a szolgáltatás/tartós bérleti konstrukcióra:

Alrendszer	OPEX lehetőség	Magyarországi szereplők
Lift	Egyedi bérleti szerződés	KONE, Otis, Schindler, TK Elevator
BMS (Siemens/Schneider)	EPC, Performance Contracting	Siemens Zrt., Schneider Electric Magyarország
Napelem	PPA	Photon Energy, Phlegon Energy
LED világítás	LaaS (Lighting as a Service)	Signify Hungary Kft., Ledvance Kft
HVAC / hőszivattyú	Részben – projekt-alapú	Daikin, Mitsubishi Electric
Szellőzőrendszer	EPC, Performance Contracting	Johnson Controls International Kft.
EV-töltő	Igen, fejlett	Mol Plugee, E.ON Drive, Virta

A közintézmények által megkötésre kerülő energiahatékonyság-alapú szerződés kötelező tartalmi elemeit az energiahatékonyságról szóló törvény végrehajtásáról szóló 122/2015. (V. 26.) Korm. rendelet (Ehat Vhr)[11] 8. §-a tartalmazza.

2.3.5 Villamosenergia-vásárlási megállapodás (PPA Power Purchase Agreement)

Főbb jellemzők, prioritások: A PPA (Power Purchase Agreement – villamosenergia-vásárlási megállapodás) finanszírozás egy hosszú távú, jellemzően 10-15 éves szerződésen alapuló konstrukció, amellyel cégek önerő nélkül valósíthatnak meg megújuló (főleg napelemes) beruházásokat. A modell keretében a beruházó (gyakran egy energiakereskedő vagy fejlesztő) építi és üzemelteti a rendszert, a vételező pedig a megtermelt energiát vásárolja meg fix, előre rögzített áron.

On-site PPA esetén a napelemes rendszer a fejlesztő tulajdonában marad a futamidő alatt; az önkormányzat a megtermelt áramot a piaci árnál kedvezményesen vásárolja. Közbeszerzési eljárás szükséges (Kbt. hatálya alá eshet). Jól kombinálható ESCO/EPC modellel. A virtuális (off-site/VPPA) változat hazai adójogi megítélése jelenleg bizonytalan – önkormányzati alkalmazása nem ajánlott.

Budapesten elérhető szolgáltatók:

- MVM Optimum https://mvmoptimum.hu/termekek/uzleti-megoldasok/napelemrendszer/on-site-ppa/

[11] https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1500122.kor

- ENCO Energy https://encoenergy.hu/ppa-power-purchase-agreement/
- KER TOKI Power https://kertoki.hu/ppa-tudnivalok-ezt-jelenti-a-zoldaram-vasarlasi-megallapodas-es-ilyen-tipusai-vannak/
- E2 Hungary e2hungary.hu

Kedvezményezettek: Jogi személyek. az önkormányzati alkalmazáshoz közbeszerzési eljárás szükséges, és célszerű a szolgáltatókkal előzetesen egyeztetni az önkormányzati jogállás kezeléséről. MVM Optimum esetében legalább 100 kWp teljesítményű naperőművet telepíttető jogi személyek, akik jogosultak a beruházáshoz bankgaranciát igénybe venni.

Költségvetés: Változó. Az önkormányzat részéről tőkekiadás nem merül fel. A szerződéses kötöttség éves szinten az épületek villamosenergia-fogyasztásának megfelelő összeg

Projekt jellemzők Magyarországon a PPP-szerződésnek nincs jogszabályi definíciója, és átfogó PPP-szabályozás nem született. A szerződéskötési folyamatra a Ptk, a koncessziós törvény és/vagy a közbeszerzési törvény szabályai az irányadók. Jellemzően nagyobb, tőkeigényes beruházásoknál gazdaságos; kisebb projekteknél a magas előkészítési költségek miatt kevésbé célszerű.

3 VISSZATÉRÍTENDŐ KÖZFINANSZÍROZÁSI FORRÁSOK

3.1 NEMZETI/REGIONÁLIS FEJLESZTÉSI BANKOK

3.1.1 InvestEU

Főbb jellemzők, prioritások: Az InvestEU program 2022 óta működik. Az InvestEU program támogatja a fenntartható beruházásokat, az innovációt és a munkahelyteremtést Európában. A nemzetközi és nemzeti fejlesztési bankoknak nyújtott uniós költségvetési garanciamegállapodások révén az InvestEU program célja, hogy több mint 372 Mrd EUR összegű magánberuházást vonjon be az EU kiemelt politikai prioritású területeire. Fő végrehajtó az EIB. Végrehajtó nemzeti és uniós pénzügyi intézet partnerek közvetlen és közvetített finanszírozási megoldásokat nyújtanak mind magán-, mind állami/ünkormányzati projekttulajdonosoknak („kedvezményezettek”).

Ez az alap piaci alapú, keresletre épülő beruházásokat támogat. Ennek része a fenntartható infrastruktúra, kutatások, innováció és digitalizáció, és a KKV-k támogatása, valamint a társadalmi vállalkozások. Az InvestEU része egy méltányos átmenet alap is.

Az InvestEU támogathatósági kritériumai a következők: A piaci hiányosságok vagy a beruházási rések orvoslása, valamint gazdasági életképesség; Az elinduláshoz szükséges uniós támogatás; Multiplikátorhatás elérése és – amennyiben lehetséges – magánberuházások bevonása; Az uniós politikai célok elérésének elősegítése.

Költségvetés: 372 Mrd EUR

Projekt jellemzők: változó

Támogatott tevékenységek: A támogathatósági kritériumokat az InvestEU-rendelet és a beruházási iránymutatások határozzák meg. SECAP infrastrukturális elemeinek végrehajtása, szakértők finanszírozása.

Felhívások: A támogatásra folyamatos a jelentkezés a végrehajtó pénzintézeteknél: https://investeu.europa.eu/investeu-programme/investeu-fund_en

4 ÖSSZEFOGLALÓ A PROJEKTEKHEZ

Az alábbi táblázatban összefoglaltuk a Beruházási Koncepcióterv projektjeihez kapcsolódó finanszírozási forrásokat.

Finanszírozási forrás	Köz-intézmények	Pétervárad utca 2.	ZEKI	Társasházi támogatás
Nem visszatérítendő pénzügyi források				
Saját önkormányzati források				
Önkormányzati költségvetés	xxx	xxx	xxx	xxx
Környezetvédelmi Alap	x			
Zuglói Fejlesztési Alap		x		x
Társasházi támogatási rendszer		x		xxx
Regionális/Fővárosi támogatások				
Budapesti Zöld Panelprogram (Főváros-Zugló együttműködésben)				xxx
Égig Érő Fű Udvarzöldítési Program	x			x
TÉR_KÖZ, Egészséges utcák (TOP Plusz)	x	x		
Nemzeti támogatások, EU kormányzati elosztású programjai (2021-2027 alapján 2028 utánra is feltételezve)				
Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)	x			x
Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)	xxx	x		x
Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)	xx	x		x
Helyreállítási és Ellenállóképességi/ Rezilienciaépítési Eszköz (RRF)	x	x		x
Európai támogatások				
EU Renewable Energy Financing Mechanism	x	x		x
Horizon Europe	x	x	x	x
Programme for the Environment and Climate Action (LIFE)	x	x		
INTERREG	xx	xx	xx	xx
URBACT	xx	xx	xx	xx
EUI – Innovative Actions (UIA utódprogramja)	x			x
Modernizációs Alap	x	x		
Innovation Fund	x	x		
European Energy Communities Facility (EECF)	x	x		x
ELENA (European Local ENergy Assistance) Technical Assistance	x	x	x	x
EEEF (European Energy Efficiency Fund) Technical Assistance Facility	x	x	x	x

Finanszírozási forrás	Köz-intézmények	Pétervárad utca 2.	ZEKI	Társasházi támogatás
Smart Cities Marketplace	x	x	x	x
Visszatérítendő magán források				
Kereskedelmi bankok				
Kereskedelmi banki hitelek – önkormányzati	xx	xx		
Kereskedelmi banki hitelek – lakossági				xxx
Otthonfelújítási Program Lakossági energiahatékonysági beruházások megvalósításához				xxx
Befektetési alapok/intézményi befektetések				
Zöld Kötvény Keretprogram	x	x		x
Magánbefektetők/finanszírozók (beleértve a polgárokat is)				
Energiahatékonysági kötelezettségi rendszer (EKR)	xxx	xxx		x
Energiahatékonyság alapú (ESCO) finanszírozás	x	x		
Köz- és Magánszféra Együttműködés (PPP)	xx	xx		
Szolgáltatás, Tartós bérleti konstrukció	x	x		
Villamosenergia-vásárlási megállapodás (PPA)	x	x		
Visszatérítendő közfinanszírozási források				
Nemzeti/regionális fejlesztési bankok				
InvestEU	x	x		